

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . . 25.-
za en mesec . . . 2.-20
za Nemčijo celoletno . . . 25.-
za ostalo inozemstvo . . . 35.-
V Ljubljani na doma:
Za celo leto naprej . . . 24.-
za en mesec . . . 2.-
V spravi prejeman mesečno . . . 1.-40
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . 7.-
za Nemčijo celoletno . . . 9.-
za ostalo inozemstvo . . . 12.-

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petliversta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primaren
popust po dogovoru.
Poslano:
Enostolpna p. titvrsta po 60 vira.
Izhaja vsak dan, izv. omči ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vsaki red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račna
poštna hranilnica avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7593. — Upraviškega telefona št. 188.

Ententa Wilsona.

Ko je Wilson narahlo udaril na diplo-
matične tipke v prid zblizanju borečih se
držav, dejal je, da si sovražniki glede mi-
rovnih pogojev niso tako daleč narazen,
kakor ljudje sodijo.

Odgovor, ki mu ga je izročila enten-
ta, je pa Wilsona temeljito poučil, da so
si vojskujoče stranke glede pogojev miru
nasprotno kakor noč in dan. Avstrija in
njeni zavezniki so izjavili, da vodijo
obrambno vojsko in da so ta svoj namen
že dosegli s svojimi pridobitvami na bo-
jiščih. Ententa pa v odgovoru predsedni-
ku Združenih držav pove, da vodi osvoje-
valno vojsko in zahteva:

Belgija, Srbija in Črnagora naj se vpo-
stavijo, kakor so bile in da naj se jim dol-
ga odškodnina.

Izprazni naj se zasedeno ozemlje na
Francoskem, Ruskem in Rumunskem; ško-
da naj se popravi.

Evropa naj se preosnuje, da dobimo
poročstvo za trajno nadvlado, ki bo vpo-
števala narodnost in pravice vseh malih
in velikih narodov, in ki bo ozemlja med-
narodno uredila tako, da so zavarovana
proti neosnovanim napadom na suhem in
na morju. Vrnejo naj se pokrajine in ozem-
lja, ki so se poprej v ententi združenim
državam vzela s silo ali proti volji pre-
bivalcev.

Osvobode naj se Italijani, Slovenci,
Rumuni, Čehi in Slovaki od tuje nadvlade.

Osvobode naj se narodi, ki so podlož-
ni krvavemu nasilstvu Turkov; kraljestvo
Osmanov naj se odstrani iz Evrope, ker je
itak tuje zapadni kulturi.

Nameni ruskega carja glede Poljske
so jasni. Ententa hoče Evropo zavarovati
proti brutalni pohlepnosti pruskega mili-
tarizma, ni pa imela nikdar namena za-
treti nemške narode.

V te označene namene hočejo v en-
tenti združene države delati z vsemi sila-
mi in z vsemi žrtvami, da doženejo zmago-
slavni mir, ki bo zagotovil njih srečo in
blagostanje in ki bo rešil tudi bodočnost
napredka in omike.

To so bistvene točke zahtev naših
nasprotnikov, kakor jih razlagajo kot od-
govor na Wilsonovo mirovno ponudbo.

Na taki podlagi seveda o miru govo-
riti je nesmisel. Tako govori zmagovalec,
ki ima svojega nasprotnika na tleh, ki mu
je sporočil, da se dalje več ne more ž njim
meriti. Dejanski položaj na bojiščih je pa
do cela drugačen. Naši sovražniki nimajo
na nobenem bojišču pokazati količkaj važ-
nih zmag, dočim so Avstrija in njeni za-
vezniki povsod daleč na sovražnikovi
zemlji.

Tako govorijo in pišejo demagogi, ne
pa pred Bogom in ljudmi odgovorni držav-
niki. In to je poglavitni namen ententine

note Wilsonu. Naši sovražniki hočejo s ta-
kim pisarjenjem ostrašiti nevtralne drže-
ve in jim vzeti vsako sredstvo za posredo-
vanje. S tem hočejo novega poguma dati
svojim narodom ki so kakor ves svet do
grla siti krvave vojske in s tem hočejo na-
ši sovražniki tudi vzbuditi in vrstah osred-
njih sil misel, da je nemogoče vstrajati
proti takim nasprotnikom.

Mnogo je v tej noti zahtev ki so pesek
v oči tudi podanikom osrednjih sil, ki pa
so o njih sovražniki uprav tako jasno pre-
pričani, da so neizvedljive, kar mi.

Poglavitni kovarji v ententi so An-
gleži in ti so imeli tudi pri tej noti glavno
in odločilno besedo. Zanimivo je to: An-
gleški listi že namigavajo, da v tej noti
za se Angleži ničesar ne zahtevajo; res ji
torej pravijo, da so Angleži bore le za do-
brobit Evrope in za blagor malih naro-
dov. To seveda zamolče, da dobe popolno
oblast nad Evropo, ako ji dajo tako lice,
kakor ga kažejo v svoji noti na Wilsona.

Ta nota kaže, kako so se varali oni,
ki so po oistem odgovoru entente osred-
njim velesilam pričakovali, da bodo v od-
govoru na nevtralno posredovanje ubrali
mildejšo struno. — Položaj je sedaj jasen:
Sovražniki imajo namen popolno uničiti
osrednji sili, zato pa v obrambo domovino
mora govoriti naše orožje, ki zmagooslav-
no končno vendar le prisili sovražnike do
treznejšega presojanja vojnega stanja.

Beseda mir ne bo več izgnila.

Kodanj, 14. januarja. »Politiken«
pravi o mirovnih pogojih sporazuma,
da teh pogojev ne more nobena politič-
na stranka v Nemčiji sprejeti. Zdi se,
da so začasno razprave o miru preki-
njene. A mir le prihaja. Če je enkrat
padla beseda mir, ne bo več izgnila.
Ni namreč v Evropi dežele, kjer bi želja
po miru ne postajala vedno močnejša.

Fot do mira 30. ni popolnoma zaprta.
Frankobrod, 14. januarja. »Frankf.
Ztg.« javlja iz New-Yorka: 13. t. m.:
»Evening Post« poroča z dobro pouče-
ne strani, da sodijo poučeni krogi: od-
govor sporazuma predsedniku Wilsonu
še ne zapira poti nadaljnim možnostim
miru. Predsednik bo Nemčijo oficijelno
obvestil o noti in pričakuje predlogov
iz Berlina.

Dnevno povelje bolgarskega carja.
Sofija, 14. jan. Bolgarska brzojavna
agentura javlja: Dne 7. t. m. so prečitali na
vseh bojiščih sledeče dnevno povelje z dre
5. t. m.: Na povelje Njegovega Veličan-
stva carja Vam naznanjam, da so po Nje-
govem Veličanstvu, našem ljubljenem vr-
hovnem, vojnem gospodu skupno z vla-
darji zveznih držav stavljeni mirovni pred-
log naši sovražniki v svojem nenasitnem
pohlepu, še nadalje prelivati kri, odklo-
nili. Nočejo le zopet iznova vkovati v ve-
rige naših nedavno v Macedoniji osvoje-
nih bratov, marveč uničiti bi radi tudi
združeni bolgarski narod.

Častniki, podčastniki in vojak! Kriv
je naš pohlepni sovražnik, da bo vojska
še dlje trajala, a bolgarski narod je prene-
sel že hujše preizkušnje in bo slavil zmago
v dolgem boju, ki mu ga nalagajo naši so-
vražniki. Usoda bolgarskega naroda, svo-
boda, neodvisnost in čast Bolgarije je
Vam izročena.

Naše delo je sveto. V tem tičita na-
ša moč in mogočnost. Vaša preizkušena
vrlost in hrabrost dovolj jamčita za konč-
ni uspeh vzvišenega združevalnega dela.
Vsemogočni je z nami, ker pravica je na
naši strani.

Združeni bolgarski narod svoje vred-
ne in ljube sinove pristrčno pozdravlja in
želi, da popolnoma premagajo zavrtnega
in pohlepnega sovražnika.

Podpisal generalisimus Žekov.

Generalni polkovnik pl. Kövess o miru.
Vojni poročevalec »Pester Lloyd« je
govoril z generalnim polkovnikom pl. Kö-
vessom, ki je zelo pohvalil svoje čete, ki
se mestoma bojujejo v krajih, kjer leži

sneg že tri metre visoko. Glede na vti-
ki ga je napravila mirovna ponudba na
vojake, je rekel, da so vojaki hvaležni
mlademu vladarju, a da z ozirom na ne-
posreden mir skeptično sodijo, in sicer
zato, ker se po njih sodbi sovražnik še ne
nahaja v takim stanju, da bi želel, naj se
hitro sklene mir. Odklonitev mirovne po-
nudbe s strani sporazuma vojakov ni pre-
senetila. Poguma moji vojaki niso izgubili
in tudi razočarani niso bili, ker se ob ne-
prestanih sovražnih navalih v njih duši
mir še ni ustalil. Vojskujemo se, dokler ne
bomo končno zmagali. Od kar tu stojim,
se boji niso prekinili. Umevno je, da tu
sovražnik napenja vse sile, da deluje proti
pritisku na jugu, a na to mislimo tudi mi
in ne samo sovražnik. Ali so razmere
med boji v primeri z lani ugodnejše? Sto-
jimo v Karpatih, s tem je vse povedano.
Ekscelenca, ali smem vprašati, koliko ča-
sa bo trajala vojska? Resno je odgovoril
general: Bog to ve!

Švedsko časopisje o noti sporazuma.
Stockholm, 13. jan. Nota sporazuma
Wilsonu je na Švede zelo slabo vplivala.
»Stockholms Dagblad« pravi, da gre spo-
razumu za hegemonijo v Evropi in za go-
spodarsko nadvlado sveta. V istem smislu
piše »Svenska Morgenbladet«. Zelo so
razočarani sporazumu prijazni listi. »Da-
gens Nybeter« pravi, da nota sporazuma
Wilsonu uničuje up, da bi se približali mi-
ru. Branting priznava, da svoboda in de-
mokracija ne moreta odobravati, da bi
ena skupina postavila nožo na tilnik dru-
ge skupine. Dosedanji dogodki kažejo, da
popolne zmage ne bo nobena stranka pri-
borila.

Gledališka igra, ki meri na efekt.
Nek visoki ameriški uradnik je,
kakor poroča »Köln. Ztg.« iz Washing-
tona, rekel, da je nota sporazuma tako
prikrojena, kot kaka efektna gledali-
ška igra.

Nizozemci o sporazumuvi noti Wilsonu.
»Nieuwe Rotterdamsche Courant«
se čudi »New-York Timesu« ki meni,
naj osrednji velesili sprejmeta pogoje
sporazuma in da se Nemčija ne bori za
svoj obstoj. Nizozemski list pravi, da
le še nekaj angleških listov sodi, da še
niso zaprta vrata pogajanjem in da naj
Nemčija pove, če je mir mogoč. Social-
no demokratski »Het Volk« piše med
drugim. Sporazum svojih zahtev ne bo
uveljavil, dokler ne bo zmagal na vseh
bojiščih: na zahodu in vzhodu, v Ev-
ropi in v Aziji. Nevtralci visoko cenijo
moč Anglije, a povsod se dvomi, da bi
dosegla povsod popolno ali vsaj delno
zmago.

Angleži o nemški noti nevtralcem.
Amsterdam. »Reuter« objavlja gla-

LISTEK.

Italijanska pošta v strelskih jarkih.

Na soški fronti... 1916.

Stotnik nas je povabil z mrzlega
vetra in dežja v gorko pisarno v nizki
sobi kamenite kraške kmečke hiše, ka-
tere posestnik je bil Slovenec. Pokazal
nam je različne trofeje večih italijan-
skih brigad, ki so tu pod vojvodo Ao-
sto zama poskušale prodreti proti
Trstu, med drugim mnogo svetlih pet-
rogljatih zvezd ter ozkih belozelenih
trakov, redov, ki se podele vsem onim
vojakom, ki so leto dni bili na fronti,
da jih ločijo od vojakov zaledja ali celo
takih, ki se radi zmažejo.

Naložil je na mizo različno ropo-
tiljo, ki se je našla po žepih ujetnikov,
med drugim tudi slabo natisnjenih
zemljevidov s sedanji in »prirodni-
mi« mejami Italije.

Kar je med predmeti brošur, je vo-
jaška literatura, kakršno se dobi tudi
pri nas, le manj razširjeno. Povečini so
majhni zvezki, ki jih je izdal laški Rde-
či križ, ter imajo kolikor toliko poučno

vsebino. Dalje izvodi iz vojnih zakonov,
izdani v obliki deset zapovedi, poleg
drugega tudi razglednica Rdečega kri-
ža z žensko glavo s prstom na ustih in
opominom; vaša molčečnost tudi pri-
speva k zmagi.

Pregledam nekaj brošur; vojaški
časniki so: La stella del soldato — Vo-
jaška zvezda; Mentre si combatte —
Med bojem; Guerra santa — Sveta voj-
na, taki so jim naslovi. Izdala so spise
dobrodela in pobožna društva, a huj-
skajoči niso. Pač opominjajo k domo-
ljubju, poslušnosti in izpolnjevanju
dolžnosti, kažejo k Bogu in priporočajo
molitev. Opisujejo hrabre čine, pripo-
vedujejo majhne dogodke vrlih voja-
kov, hvalijo kralja, ki je vzor vojaka in
človeka in poseča vojake v jarkih in
ranjence po bolnišnicah, dočim se kra-
ljica zavzema za njihove obitelji. Vobče
navadna domoljubna pisarija za široke
mase.

Seveda se najde tudi kaka politič-
na pesem — nagajivka. Vojak v briga-
di Cantazaro je imel seboj v boju maj-
hen zvežček štirih strani »Canzonette
Napoletani«, same vojaške pesmi, tož-
ne vsebine: Slovo bersagliero od lju-
bice: Kdo ve, ali se vrnem; Kralj kliče;

Smrt za dom. Chi muore per la patria,
non muore — kdor umrje za dom, ne
umrje pravzaprav.

Ena pesem poveljuje uro, ko je
Italija stopila na stran Francije in An-
gleške, da bode po zdrobljenju Nemške
pogazila v prah tudi Turško in Avstri-
jo. O boju za Gorico poje druga popev-
ka. Z bodalom v roki treba se je boriti
za to mesto in z božjo pomočjo pojde
potem dalje v Trst...

Tudi pisma in karte laške sem či-
tal. Ker Italijani nimajo vojaško-pošt-
nih števil, nosijo vsi naslovi poleg kr-
dela napis: zona di guerra. Vsebina je
vedno ista: Ta je na dopustu, Carlo je
vpoklican; zdravi smo, kdaj se vr-
neš?...

Stotnik je položil na mizo drugo
zbirko. To je pošta v strelskih jarkih,
pošta iz laških jarkov. Po zraku nam
prihaja, krog kamenov ovita, v prazne
konzervne skatle potisnjena, včasih
ponoči pripro tak list tudi na žično
oviro, če jih nihče ne zaloti.

Cela zbirka je bila teh pisem, za-
mazanih, razdrapanih in zgubljenih li-
stov. S svinčnikom napisana vsebina je
bila takisto vedno enaka: »Vojaki, če-
mu se borite? Pridite vendar k nam;

sprejeli Vas bodem kot brate in Vam
končali boj.«

Včasih so določeni celo kraj in
čas, kdaj in kje naj naši pridejo tja.

»Sem pridite — prvi eden med li-
sti — ko se posveti svetlobna raketa.
Kadar pridete, ne bomo streljali na
Vas, dobrodošli bratje ste nam.« Un
soldato italiano — slove podpis in:
Amici austriaci, prima linea — naslov.

Skoro vedno označujejo večer in
temo kot pripraven čas k ubegu. »Od-
govorite, kako bode zvečer? tirja eden
odgovora in okorna roka je pripisala:
»Vam in nam bode bolje potem.« —
»Kaj pa mislite,« se krega drugi, »ali
ne veste, da tako vedno dalje traja
vojna? Uđajte se, ali — pa se udamo
mi.« Enako značilno izdaja duha laš-
kih krdel drugo mesto: »Ne streljajte
vendar! Ali ni že dosti boja. Če kdo od
nas preide k Vam, ne streljajte! Ne-
koč predlagajo celo, naj se sploh ne
strelja več, ali pa le poredkoma, da ne
bodo sumili višji...

Iz vseh vrst se more čitati trud-
nost. Laški vojak ne ve, čemu se borí.
Velika fraza o rešitvi zaslužjenih bra-
tov mu v srcu nima odmeva. »Čemu
naj umiramo mladi za častihlenie vti-

sove angleškega časopisja glede na nemško noto nevtralcem. Angleški listi besne. »Times« psuje, da je nota cinčna in neumna. »Daily Mail« pravi, da je nota zmes stokanja in hinavščine. O opozoritvi na Irsko pravi, da je to nesramno. Besnost angleškega časopisja podkupljenega po vojnih hujškah kaže, da je nota nevtralcem zadela Angleže naravnost v srce.

Španska mora ostati strogo nevtralna. Bern, 15. januarja. (Kor. ur.) Lyonski listi poročajo iz Madrida: Povodom banketa konservativne stranke je izjavil bivši ministrski predsednik Tato v svojem govoru, da mora ohraniti zunanjo politiko Španije neizpremenjen značaj najstrožje nevtralnosti.

Sestanek predsednikov parlamentov štiri-zveze bo dne 19. t. m. v Berlinu. Predsednika turške in bolgarske zbornice bosta prišla 18. t. m. na Dunaj in se bosta skupno z dr. Sylvestrom odpeljala v Berlin.

Svedi zahtevajo vposlavo finske države.

Povodom ustanovitve samostojne Poljske in poljskega državnega sveta piše znani švedski vojaški pisatelj Liljedahl v »Aftonbladu«, da mora Švedska pri mirovnih pogajanjih neizprosno zahtevati dvoje: Da se podero utrdbe na Alandskih otokih in da se upostavi finska država. Kakor potrebuje Nemčija samostojno Poljsko kot odbijalno državo proti Rusiji, tako potrebuje Švedska samostojne Finske.

Na švedskem uvedli izkaznice za kruh. Kodanj, 15. januarja. (Kor. ur.) »Berlingske Tidende« poroča iz Stockholma: Z današnjim dnem so uvedli na švedskem sistem krušnih kart.

Posrečena razstrelba v tirolskih gorah. — Na Krasu živahno streljanje s topovi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO. Dunaj, 15. januarja. Uradno: Na bojni črti v Dolomiti so naše čete razstrelile v minuli noči na velikem Lagazuol zvezno skalo južne stene med lastno in sovražno postojanko. Razstrelba se je popolnoma posrečila. Globoka vrzel loči zdaj oba sovražnika. — Na kraški bojni črti se je od časa do časa živahnejše streljalo s topovi. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer.

Italijansko uradno poročilo. 15. januarja. Na tridentinski bojni črti običajni ogenj s topovi, da smo motili sovražna premikanja med Adizo in Asticom. Na bojni črti Julijskih alp je sovražno topništvo močno streljalo, kakor tudi na naše črte vzhodno Gorice in na Krasu. Naši so odločno odgovarjali in obstreljevali pota za sovražno bojno črto.

Promet v genovski luki leta 1916. je bil naslednji: V luko je prišlo 4334 ladij, odplulo pa 4395. Nasproti letu 1915. je padlo število prispelih ladij za 811, odplulih pa za 676. Vendar se je množina prevažanega blaga zvišala za 215.241 ton.

Ponovna omejitev železniškega prometa v Italiji.

S 5. januarjem t. l. so iznova omejili železniški osebni promet proti švi-

carski meji, da prihranijo premož. Sicer je pa osebni promet na mejo itak že sam po sebi skoraj docela ponehal.

Plaz zasul italijanskega generalnega štabnega zdravnika.

Iz Lugana: Ko se je generalni štabni zdravnik Giordano v spremstvu stotnika pregledoval postojanke na cadorskih gorah, je prišel plaz ter zasul oba častnika, ki sta našla v snegu smrt.

Sovražni podmorski čoln potopil potniški parnik »Zagreb«

26 ljudi utonilo.

Dunaj, 15. januarja. (K. u.) 14. januarja dopoldne je v srednji Dalmaciji sovražni podmorski čoln brez svarila potopil mali potniški parnik »Zagreb«. 13 mož civilne posadke in 13 potnikov je utonilo. Dejanje se vredno pridružuje potopitvi bolniške ladje »Elektra« in malega kurznega parnika »Dubrovnik«.

Čete nadvojvode Jožefa odbile močne napade Rusov in Rumunov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. januarja. Uradno: Osmanske čete so vzele včeraj popoldne z naskokom vas Vadeni, zadnji po sovražniku držani kraj južno Sereta. — Na južnem krilu bojne črte generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa so Rusi in Rumuni močno napadali postojanke severno doline Susita, ki smo jih bili v zadnjih dneh vzeli. Napade smo povsod odbili.

Proti severu nič novega. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. januarja. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Ob slabem vremenu so se le malo bojevali.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa. Severno doline Susite so napadle naše nove postojanke močnejše ruske in rumunske sile. Sovražnika smo povsod odbili.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Med izlivem Buzaula in Sereta je bil z naskokom vzeti kljub slabemu vremenu zadnji kraj Vadeni, ki so ga Rusi držali še južno Sereta.

Berlin, 15. jan. zvečer. Uradno: Na vzhodu so se le malo bojevali. Med Casinu in Susita dolina in pri Vadeni smo odbili močne ruske napade. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 13. jan. Uradno: Ogenj naših topov je zažgal pri Isacei sovražno ladjo, ki jo je zavito v plamen odvedla Donava.

Sofija, 14. jan. Uradno: Ob spodnji Donavi med Galacom in Isaceo osamljeni topovski ogenj na obeh straneh. Z našega brega smo obstreljevali vojaške naprave v Galacu, galaški kolodvor in železniške mostove, ki leže blizu mesta. Na kolodvo-

žini trdijo, da so laški vojaki pripadniki človekoljubnega naroda, polnega kulture, ki se ne vojujejo iz sovraštva, temveč ker jim je do osvobojenja bratov.

Madžarom trobijo, da je bil veliki Kossuth njihov prijatelj, da radi tega Madžari ne poznajo sovraštva do Italijanov ter se bore le iz dolžnosti. Poljakom zagotavljajo, da razumejo njihovo bol, ker so se morali tudi Lahi stoletja bojevati za prostost. Rumune opominjajo, da je Rumunska zaveznica Italije, Čehom dajejo nekaj poklonov, Srbom pa zagotavljajo, da vedo, koliko so dovršili v Bosni in Dalmaciji... Ej, tudi mi vemo; 29. junij 1914 nam ne izginje iz spomina nikoli.

Tako mamijo naše vojake, seveda zastoj. Zakaj preziranje, jeza in sovražnost ni nikjer večja napram sovražniku, kot je na laški fronti. Vse narodnosti so tu tesno združene pod avstrijskim praporom. Naši vojaki dobro vedo, čemu se bore.

Ko smo stopili iz hiše, sta stala pred poveljstvom dva voza laških vajakov, pripravljena, da se odpeljeta. Ponoči so prišli k nam, 10 mož in njihov podčastnik. Odpeljali so jih k višjemu poveljstvu.

Prav zadovoljno so se držali. Tam v ozadju so grmeli topovi, a njim ne več. Jaz pa sem mislil na oni stavek v pismu:

»Udajte se vendar, ali — pa se udamo mi.«

ru je izbruhnil požar. Naši letalci so metali bombe na pristanišče sv. Jurija in na bližnjo postajo letalcev.

Rusko uradno poročilo.

12. jan. 1917. Med poizvedovalnim poletom pri dolini Putna je srečalo naše letalo dve sovražni letali; z enim med njima se je bojevalo in ga prisililo, da se je moralo spustiti na tla. Južno reko Oitoz je napadel sovražnik naše oddelke in jih je potisnil nekoliko nazaj. Odbit je bil napad na Rumune zahodno Mon. Casinu ob reki Casinu. Tam so napadli tudi Rumuni in so vrgli sovražnika na višine dve vrsti južno od tam. Uspeli tudi niso napadi sovražnika severovzhodno Kempuri južno reke Lusic in pri Kottonwikkali osem vrst jugovzhodno od izliva reke Buzau.

Rusi v vzhodni Galiciji.

Vojni poročevalci poročajo o razmerah v po Rusih zasedenih vzhodnogaliških mestih: Iz Stanislavova, Kolomeje, Zalezcykov in iz Buczacza so odvedli vse moške od 15. do 40. leta v Rusijo. Rusi so skoro vse blago rekvirirali in odpeljali dragocenejšo opremo. Več nemških kolonij so uničili. Posebno grozno so postopali z Judi. Med zasedenimi mesti Buczac, Kolomeja in Stanislavov je le Stanislavov precej trpel, a mestna hiša ni uničena.

Izločitev Tišina in Moravskih Orlic iz širšega vojnega ozemlja.

Notranje ministrstvo je 15. januarja izločilo iz širšega vojnega ozemlja politične okraje Bielitz, Freistadt, Friedeck in Tišin v Šleziji in okraj Moravske Orlice na Moravskem. Širše vojno ozemlje bo od 15. t. m. dalje obsegalo zahodno in vzhodno Galicijo s političnimi okraji Turka, Drohobycz, Lvov in Zolkiew, dalje zahodno reke Bug ležeči del okraja Sokal in mestno občino Sokal.

Rumunsko tisočmilijsko posojilo.

Stockholm, 14. januarja. Sporazum krčevito dela, da vzravnava rumunsko katastrofo. Rumunska vlada kategorično zahteva, naj ji Anglija posodi tisoč milijonov frankov, da takoj odškoduje lastnike petrolejskih vrelcev, katere so uničili angleški mehaniki.

Poneverbe ruskega štabnega častnika.

Milan, 14. jan. Ruski podpolkovnik Bjelakov je poneveril dva milijona rubljev in pobegnil.

Kako so sklenili usmrtiti Rasputina.

»Berliner Lokalanzeiger« javlja iz Stockholma: Neka iz Petrograda došla oseba, ki so ji razmere prav dobro znane, pripoveduje: V stanovanju angleškega veleposlanika Buchanana se je zbralo dne 15. decembra veliko oseb, ki so bile v zvezi z dvorom. Navzoči veliki knez Aleksej Mihajlovič je poročal o vedno večjem Rasputinovem vplivu, ki si ga je zadnje dni pridobil pri carju. Skupnim angleško-ruskim smotrom bi lahko njegov vpliv škodoval. Reklo se je, da Rasputinovega vpliva ni mogoče preprečiti, le z njegovo odstranitvijo bi se dobila zadostna jamstva. Žreb naj odloči, kdo naj ga usmrti. Vsi so morali obljubiti, da bodo molčali. Navzoči so bili še velika kneginja Ksenija Aleksandrovna, carjeva sestra, knez in kneginja Jusupov. Puriškevič, knez Lvov, prejšnji minister Hvostov in zaupniki ministrskega predsednika Trepova. Žreb je zadel velikega kneza Aleksija Mihajloviča, ki je omedlel. Jusupov in Puriškevič sta nato izjavila, da bosta Rasputina odstranila. Angleški veleposlanik jima je nato s častno besedo zagotovil popolno varstvo angleške vlade. Pozneje so natančno določili, kako naj se Rasputin usmrti.

Nova rusko-japonska pogodba.

Koln. Iz Washingtona: Ameriški vladni uradniki se zelo zanimajo za poročila, po katerih se je sklenila nova pogodba med Rusijo in Japonsko.

Boji v Macedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 13. jan. Uradno: Vzhodno črne sta se približali dve stotnji našim jarkom, a ju je naš ogenj pregnal. Le na nekaterih mestih bojne črte slab topovski ogenj.

Sofija, 14. jan. Uradno: Sovražno topništvo je živahno streljalo le med Vardarjem in Dojranskim jezerom. Sovražnik je napadel južno vasi Stophovo, a njegov napad je odbil že naš ogenj. V ostalih odsekih le slab ogenj s topovi.

Izpraznitev Soluna?

Stockholm, 14. januarja. »Ruski Invalid« piše: Ker sta osrednji velesili priborili v Rumuniji take uspehe, se moramo vprašati če ni napačno, ker se polaga tako velika važnost na Solun.

Lugano, 14. januarja. »Stampa« razpravlja o izpraznitvi Soluna in pravi, da bodo predvsem umaknili ured-

nje postojanke. Tudi Bitolj bodo izpraznili.

V Solunu potrebujejo še 500.000 mož.

Basel, 14. januarja. Polkovnik Egli piše v »Basler Nachrichten« o položaju na vzhodu: Zadnji dogodki dokazujejo, da ruska armada ne more poseči uspešno v boje na Balkanu. Solunska armada je za to navezana za daljšo dobo sama na se. Če namerava nadaljevati ofenzivo, se morajo vzeti ojačenja s kakega drugega bojišča. Zelo dvomljivo je, če bi jih mogli pogrešati v Franciji, Italiji ali v Egiptu. Ne gre namreč za nekaj stotisočev mož, marveč najmanj za pol milijona in za veliko bojnega materiala.

Davek na prebivalstvo v Solunu.

Solun, 15. januarja. (K. u.) Narodna vlada je sklenila naložiti na glavo vsakega posameznega prebivalca poseben davek,

Venizelovci zasedli otok Cerigo.

London, 14. jan. (K. u.) Reuterjev urad poroča iz Aten: Iz grških uradnih krogov se je zvedelo, da so Venizelovci zasedli otok Cerigo.

Grški rezervisti in Atenci za kralja.

Pariškemu »Journalu« poročajo iz Aten, da so zveze rezervistov protestirale proti popušcanju kralja in vlade nasproti ententi. Na enem njihovih shodov je bilo 2000 oseb. Po cestah se je pomikal spreved, pred katerim so nosili kraljevo sliko; ljudje so vprizarjali velike ovacije za kralja.

Notranja politika.

Cesar Karel se vrnil v Schönbrunn.

Cesar Karel se je dne 14. t. m. popoldne ob pol 1. uri vrnil iz Badna v Schönbrunn.

Ministrski svet.

Dunaj, 15. jan. (K. u.) Danes popoldne je zboroval ministrski svet pod predsedstvom min. predsednika grofa Clam-Martinitica. Navzoči so bili vsi ministri.

Dunaj, 16. jan. (K. u.) Min. predsednik grof Clam-Martinitic se je odpeljal danes jutraj v Budimpešto.

O Clam-Martinitičevem kabinetu

so se v delu političnega časopisja na Nemškem jele pojavljati govorice, češ, da so nastale neke težkoče in da je skoroda računati s krizo v avstrijskem kabinetu. Z ozirom na te vesti je neka nemška politična osebnost izjavila nasproti dunajskemu dopisniku praške »Bohemije«, da so vse te govorice neosnovane. Poljsko vprašanje sploh ni predmet političnih posvetov v kabinetu. Kar se tiče vprašanja avstro-ogrške nagodbe, ni bilo med ministri nikoli najmanjše razlike. Popolnoma napačna je trditev, da se bo nagodba izjalovila ali da bi drugačno mnenje v tem vprašanju dalo kakemu ministru povod za izstop iz kabineta. Nasprotno je upati, da se nagodba v doglednem času med obema vladama dovrši. Kar se tiče drugih pogojev narodnopolitične narave, ki naj se ustvarijo, predno se sestane državni zbor, je dala nemška nacionalna zveza ministrskemu predsedniku v zadnji konferenci docela zadovoljiva zagotovila. Na notranjepolitičnem nebu ne vidim niti enega oblaka, tako je končal nemški politik.

Zunanji minister grof Czernin zbolel.

Oficielno se dne 14. t. m. poroča z Dunaja. Zunanji minister grof Czernin je zbolel, ker se mu je ognojila zgornja željst in mora ležati. Njegovo veličanstvo cesar je dne 13. t. m. obiskal grofa Czernina. Poset je trajal pol ure.

Dvorni svetnik dr. vitez pl. Kerzl vpo-

kofen.

Cesar je z lastnoročnim pismom vpo-

kobil telesnega zdravnika rajnega cesarja Franca Jožefa I., dvornega svetnika dr. viteza pl. Kerzla.

Cehi in sporazum.

Praga, 14. januarja. »Narodni Politika« piše glede na odgovor sporazuma: Nota je nas Cehi neprijetno presenetila, ker nam posvečuje tako pozornost, da jo moramo brez obotavljanja odklanjati. Med »vojnimi smotri« se navaja tudi osvoboditev Čehov in Slovkov od vladarstva tujcev. To dokazuje, da diplomacija sporazuma ni dovolj resna, če »oprošča« take narode, ki niso nikdar njegove pomoči zahtevali in jo zato tudi ne potrebujejo in sodijo, da jih nezahtevana pripravljenost sporazuma le kompromitira. Nesramno je in kaže popolno nepoznanje dejanskih razmer, če se govori o gospodstvu tujcev tam, kjer vlada postavnost in po zgodovini utrjena skupnost. — »Venkov« pravi: Zakaj govori sporazum o osvoboditvi malih držav, ko bi

moral v prvi vrsti lastne zaveznike prisiliti, naj se zanimajo za male narode in jim privoščijo tisto mero razvojne možnosti in svobode, ki je primerna sedanji dobi. Tako se bo zdaj govorilo v nevtralnih državah. — »Hlas Naroda« izjavja: Češki narod, ki je pomagal ustanoviti državo Habsburžanov, ne želi, da bi ga »osvobodile« te države. V ostalem so prebito malo vredne dobrote, ki so jih dobili dozdej mali narodi iz rok sporazuma. — »Pravo Lidu« pravi: Notranja nedoslednost note sporazuma je v tem, ker ne uveljavlja pri lastnih narodih tiste pravičnosti, za katero se baje vojskuje. Bramba malih narodov v ustih Anglije in Rusije more napraviti vedno le vtis hinavščine. Sama se obsoja tista morala, ki v eni sapi razglašala svetovni mir in varstvo vseh držav in narodov, istočasno pa iz sebičnih razlogov napoveduje izgon stoletja stare države iz Evrope in da ji vzamejo velesile sporazuma njeno glavno mesto.

Donavsko vprašanje.

Bavarski deželni zbor, ki se snide 30. t. m. k izrednemu zasedanju, bo razpravljal med drugim o vprašanju srednjeevropske vodne poti po Donavi. Kakor poročajo »Münch. Neueste Nachrichten«, so tozadevna pogajanja med bavarsko in nemško državno vlado ter Avstro-Ogrsko že zaključena. Nemška državna vlada je že tudi obljubila, da bo prispevala k stroškom. Bavarska upa po donavski poti priti končno v neposredni stik s svetovnim gospodarstvom in visoko dvigniti posebno svojo doslej neznatno industrijo.

Razna poročila.

† Grof Julij Erdödy.

Sobotica, 15. januarja. (Kor. ur.) Ogrski urad: Član magnatske zbornice grof Julij Erdödy je na svojem eisenberškem posestvu umrl stau 63 let.

Dvoboj v Budimpešti.

Budimpešta, 15. januarja. (K. u.) Ogrski urad poroča: V afer Julijem Muzslayem in veleposestnikom Viljemom Sebastianijem se je danes med obema vršil dvoboj na sablje pod težkimi pogoji. Oba nasprotnika sta bila ranjena. Spravila se nista.

Japonska prizadevanja v Ameriki.

»Frank. Ztg.« poročajo iz Newyorka, da pošilja Japonska v Mehiko orožje, ne ve se pa, komu. — V Washingtonu niso zadovoljni s tem, ker je Brazilija dovolila, da se naseli v njenih ozemljih po 10.000 Japoncev.

Dnevne novice.

+ Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: Poročnik 4. dom. pp. Ivan Nagele, poročnik 27. dom. pp. Rudolf Müller in nadporočnik 4. dom. pp. Stefan Podkrajsek, pri 27. črnovoj. pp. — Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belorodnem traku je dobil vojni kurat 26. dom. pp. Anton Vidav, pridelen 157. črnovoj. baonu. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje sta dobila nadporočnik 27. črnovoj. pp. Miroslav Ranth in nadporočnik 4. dom. pp. Karel Božič. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: Poročnika 4. dom. pp. Oskar Madrič in Jos. Razpotnik, poročnik 27. dom. pp. Just Martelanc, poročnik 26. črnovoj. pp. Jak. Slokar, poročnik 26. črnovoj. pp. Iv. Gracner in poročnik 20. dom. pp. Franc Lešnik. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. v. so dobili: sanit. praporščak Skalicky Ivan, tit. poddesetnik Skok Ivan, pešci Durn F., Binder Ivan, Bajc B., Brouček Josip, Juglić Anton, Kremenak Franc in Nickman Robert, vsi pri 5. dom. pp.; nadlovec 27. dom. pp. Brenčič Ivan, pridelen III. dež. strelskemu polku. — Valentinu Mikužu, nadučitelju v Šmarju pri Ljubljani, sedaj enol. prost. narednik pri nekem črnovoj. baonu, je bila podeljena za hrabrost bronasta hrabrostna svetinja. Bojeval se je v Karpatih.

+ Odlikovanje pri 97. pp.: Vinko Demšar, štab. narednik je odlikovan z nemško hrabrostno svetinjo. Jernej Škrbec, posestnik iz Jezera in Jos. Logar veleposestnik iz Il Bistrice sta odlikovana z železnim križcem na traku hrabrostne svetinje.

Knez Karol Auersperg je deželnemu društvu »Rdečega križa« za Kranjsko daroval 17.000 kron.

— Odlikovanje zaslužnega belokranjskega župana. Župan v Draščah gosp. A. Bajuk je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono.

— Velik požar v Zagrebu. Pogorela je največja zagrebška tovarna za pohištvo tvrdke Rudolf Suchy; škoda znaša 30 tisoč kron.

— Vojaški pouk na srednjih šolah. Po predlogu višjega vojnega vodstva in pritrditvi vseh zadevnih ministerstev se uve-

de na srednjih šolah za eno ali dve uri na teden pouk o vojaških vednostih pomeni s sestavo armade, njeno podlago, oboroženjem in potrebščinami, pa do razumevanja njenega delovanja v vseh različnih časih, krajih in službah. Namen temu pouku bi bilo gojenje vojaškega duha in vneemanje domoljubja in požrtvovalnosti v največji meri, k čemer bi mnogo pripomogla zgodovina in navdušljivi zgledi iz sedanje vojne. Za ta pouk bodo določili invalidne in začasno za vojno službo nesposobne častnike, primerne dobe in izkušnje ter zmožnosti izrazitega predavanja. Zato pa bi dobivali na leto za eno ali dve tedenski uri pouka do 400 kron nagrade.

— »Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu« ima svoj redni občni zbor z običajnim sporedom v četrtek, 18. t. m. v bralni sobi Čitalnice ob pol šestih. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Izvolitev maršala poljske krone.

Varšava, 15. januarja. (K. u.) Pred otvoritvijo poljskega državnega sveta je bila slovesna služba božja v katedrali. Udeležili so se je generalna guvernerja pl. Beseler in fcm. Kuk s svojim štabom, zastopniki obeh uprav, zastopstvo poljske legije, na čelu ji polkovnik Szepticky. Po končani službi božji se je pela poljska narodna himna.

Člani državnega sveta so se podali nato v zborovalnico državnega sveta. Po nagovorih nemškega komisarja grofa Lerchenfelda in avstrijskega komisarja barona pl. Konopka je bil izvoljen za maršala krone Maclaw Niemojowski. Obljubil je, da bo zvesto služil domovini.

Za njegovega namestnika je bil izvoljen Milkułowski-Pomorski.

Primorske novice.

Metropolit ekscelenca dr. Fr. Sedej v škofji Loki. Iz škofje Loke nam poročajo: Nj. ekscelenca presvetli gospod metropolit goriški dr. Fr. Sedej se je mudil pretekli teden v škofji Loki. Dne 11. t. m. je v kapucinski cerkvi podelil dvema klerikom kapuc. provincije tonzuro in nižje redove ter enega posvetil v diakona. Počastil je s svojim obiskom tudi goriške uršulinke, katerih 11 biva v loškem uršulinskem samostanu. Tudi je v uršulinski šoli obiskal male goriške begunke, ki bivajo v Loki in okolici ter pohajajo uršulinske šole. Iz goriške nadškofije preganane male Goričanke so svojega nadpastirja prisrčno pozdravile. V petek je presvetli gospod knez nadškof opravil najsvetejšo daritev v uršulinski cerkvi.

G. kr. okrajna sodnija Kanalska in Goriška pričneta s 15. t. m. poslovanje v polnem obsegu svoje pristojnosti v Ljubljani v poslopu c. kr. Ljubljanske deželne sodnije, II. nadstropje. Za občine Čepovan, Trnovo, Grgar, Avče, Kal, Lokovec, Banjšice in za one po sovrtažniku nezasedene dele občin Kanal in Deskle se bo istočasno obdrževal vsake tri tedne po en dan kot uradni dan v Lokovcu.

Dovoljenja za nabavo olja v Istri bo izdajala istrska deželna upravna komisija še le meseca februarja, ker se popis in zaplemba olja dovršita komaj koncem januarja. A razvideti je že sedaj, da je bila letošnja letina oljk slaba in bo mogoče oddati le skrajno omejene količine.

Smrt begunke. Dne 15. t. m. ponoči je umrla v ljubljanski deželni bolnišnici begunka iz Gorice Katarina Markovič, stara šele 23 let. Zapušča moža Jožefa, ki je pri vojakih, in tri male otroke. Tri mesece staro hčerko Zofko je imela s seboj, ki se je sedaj oddala v otroško bolnišnico. En sinček in ena hčerka sta na Selu pri tujih ljudeh. Nikdar ne bosta poznala dobre matere.

Izkaznice za tobak nameravajo vpetljati v Trstu. Osebam pod 16 leti je itak prepovedano kajenje, vsak moski, ki je nad 16 let star, ima dobiti svojo izkaznico za tobak, in sicer istočasno z izkaznico za kruh. Prodaja tobaka se uredi po okrajih, kakor velja to za kruh.

Iz italijanskega ujetništva pošilja jo domačim ter znancom in prijateljem pozdrave: Anton Vetrih, bivši mizarški mojster in organist, Avgust Rehek-mizar — oba iz Batuj; Josip Volčič iz Črniča na Goriškem. — Sanitetni podčastnik Jožef Fišter in desetnik Franc Krhin iz Radeč pri Zid. mostu; Fišter je bil ranjen ujet dne 1. nov. 1916. — Jožef Vižin iz Kronberga pri Gorici; Jožef Lukjati (ali Zukjati?) iz Medane; Jožef Prinčič iz Dol. Cerovega; Franc Golja iz Podmelca; Mihael Peršolja iz Šmartna.

— Razpis štipendijev. Razpisujeta se dva deželna štipendija v znesku po 600 kron, ustanovljena od deželnega zbora v spomin na 40- oz. 60letno vladanje Nj. V. presv. cesarja Franca Jožefa I. Za to ustanovo se morejo potegovati dijaki, ki so sinovi očeta, rojenega, stanujočega in pri-

stojnega na Goriško Gradišansko in so slušatelji na avstrijskem vseučilišču, na tehnikli ali na višjem poljedelskem zavodu. Štipendija se podelita začasno le za eno akademično leto, to je za 1916—1917. Prosilci naj predložijo svoje vloge podpisane deželnemu odboru do 31. jan. leta 1917 in naj jim priložijo rojstni list, domovnico, ubožno spričevalo, frekventacijsko spričevalo in dokazilo o sedanjem učenem napredovanju. — Od goriškega deželnega odbora na Dunaju.

Županstvo Vogersko se nahaja v Zdenski vasi-Dobrepoljah na Dolenjskem.

Silen potres na Formozi.

1000 hiš porušenih, 300 oseb ubitih.

Berlin, 15. januarja. (Kor. ur.) »Lokal-anzeiger« poroča iz Kodanja: Glasom brzojavke iz Tokija je obiskal Formoso hud potres. Nad 1000 hiš se je sesulo in približno 300 oseb je bilo ubitih.

Ljubljanske novice.

Ij Ondiček v Ljubljani. V sredo, 24. januarja bo po večletnem odmoru v Ljubljani koncertiral častni član Glasbene Matice, c. kr. avstrijski komornik virtuoz, gospod Fran Ondiček z Dunaja. Vstopnice se bodo od jutri naprej dobivale v predprodaji.

Ij Dragotin Hribarjevo tiskarno je kupil g. Anton Pesek, lastnik »Tedenskih slik«.

Ij Toča v januarju. Danes okoli 11. ure dopoldne se je vsula nad Ljubljano precej debela toča, ki je padala nekaj minut. — Včeraj zvečer in danes ponoči se je silno bliskalo in gmelo kakor v poletju.

Ij Pomanjkanje sladkorja je vedno občutljivejša — tudi v mestu. Kakor hitro ljudje zvedo, da je kak trgovec dobil sladkor, se jih zbere cela množica ter čakajo toliko časa, da pridejo na vrsto, nato pa gredo zopet drugam, dokler imajo kaj kart, in tako oni, ki imajo čas in denar, izvedejo vse, drugi pa, ki nimajo časa ali denarja, da bi kupili pri svojem stalnem trgovcu, ne dobé ničesar. Razen tega gre pa tudi precej sladkorja na deželo, in sicer nepravilnim putem. Deželani pripovedujejo namreč, da se jih marsikje ne vpraša za karte, ampak le za jajčka, surovo maslo, ajdovo moko in druge take dobrote. Če imajo to, dobé sladkor brez kart. To nikakor ni pravo postopanje. Mestni trgovci bi se morali pač ozirati v prvi vrsti na mestne ljudi, ki so za vse naravnost odvisni od trgovin, dežela pa pridela precej živeža sama, le za nekatero blago so odvisni od trgovcev, mestno prebivalstvo pa prav za vse. Sicer je pa tudi po deželi povsod potrebno število trgovcev. Ako bi se pri nas tudi za sladkor rajniralo, naj se pač dá strankam karte za trgovca, katerega si izvolijo same, to pa z ozirom na to, ker stotine strank plačuje blago ob tednih in mesecih, samo sladkorja pa drug trgovec tudi ne bode dajal na mesečno plačilo. In tudi prijetna ni za stranke taka pot. To vse naj bi se vpoštevalo.

Ij Odbor društva hišnih posestnikov v Ljubljani pozivlja tem potom vse one posestnike, ki še niso naznanili bakrenih cilindrov, kopalnih peči mestnemu magistratu ljubljanskemu, da to ne mudoma store brez izjeme in pomislekov. Za naznanila, ki se jih bode smatralo za pravočasno oddana, je samo še par dni časa. Kdor bi se dotičnemu objavljenemu razglasu pravočasno ne odzval, utegne biti občutno kaznovan. Natančnejša pojasnila se dobi v društveni pisarni, posebno glede postopanja tistim, ki ne bodo prosili za nadomestilo.

Ij Tatvina. Včeraj podnevi je bilo pekovski mojstru na Sv. Petra cesti 11, g. Petru Pircu iz prodajalne ukradene lonec masti v vrednosti do 200 kron. Tat je porabil priliko, ko baš ni bilo v prodajalni ne tujega ne domačega človeka. G. Pirc je že preje večkrat kaj pogrešil. So pač ljudje, katerim pride v teh razmerah vse prav, posebno pa še mast in moka!

Ij Za mestne uboge. V spomin svoje pokojne matere izročil je gosp. c. in kr. nadporočnik dr. Viljem Jeuniker mestnemu županstvu 100 K za mestne uboge.

Ij Mestnemu aprovižnemu zakladu za prehrano ubožnih rodbin izročil je neimenovan ljubljanski trgovec ponovno 500 kron.

Živahen topovski ogenj ob Somme.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. januarja. Veliki glavni stan:

Severno Somme se je nadaljeval živahen topovski ogenj. Medtem, ko smo na več mestih odbili sunke sovražnih patrolj, se je lastnim polzavalnim oddelkom posrečilo, da so z uspeš-

nimi podjetji privedli ujetnike in strojne puške.

Berlin, 15. jan. zvečer. Uradno: Na zahodu so se le malo bojevali. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

13. januarja ob 11. ponoči. Dan je minil na celi bojni črti mirno. Od časa do časa so streljali s topovi na raznih točkah južno Somme, v Loreni in v Vozezh.

Stavke v francoskih municijskih tvornicah.

Pariz, 13. januarja »Bonnet Rouge« poroča, da bo prevzel vojni svet naloge, da se poravnajo vsi spori med gospodarji in delavci. Munijski minister Thomas je izjavil, da bo vlada zaplenila tvornice in delavnice, kjer se ne bo dbsegel med delavci in gospodarji sporazum in da bodo delavce postavili v državno službo.

Razne novice.

Velikanske goljufije v Hamburgu.

Hamburger »Fremdenblatt« poroča, da so v Hamburgu zaprli 14 trgovcev, pri katerih so zaplenili nad 250.000 mark vrednega blaga: razna živila, moko, kavo itd. Zaprli jih bodo še več.

Ženske v občinski upravi. Berlinski občinski svet je z veliko večino sprejel predlog soc. dem. frakcije, naj se statutarno določi izvolitev žensk v vsa občinska poslanstva in ustanove.

Stroga kazen. Ferdinand Schubert v Trutnovem je bil obsojen v trimesečni zapor in v denarno globo 20.000 K, ker je v špekulativne namene nakupil velike množine kave.

Gospodarsivo.

— Koruzni storži so zaseženi, na kar se kmetovalci ponovno opozarjajo. Koruzni storži se ne smejo porabljati za kurjavo ali gnojenje, ampak jih smejo producenti porabiti samo za krmo živini. Če jih pa kmetovalci sami ne pokrmijo, jih morajo oddati komisijonariju Vojnega žitnega zavoda. Komisijonarji žitnega zavoda prevzemajo suhe in zdrave koruzne storže po 12 K za 100 kg netto, postavljene na bližnjo železniško postajo. — Tako poroča »Zavod za promet z žitom ob času vojne«.

Zvišanje železniških tarifov na Ogrskem. Finančni odsek ogrskega državnega zbora je odobril zakonski načrt o zvišanju pristojbin kolkov in železniških tarifov na Ogrskem.

— Oproščenje kmetovalcev. Po ukazu vojnega ministrstva odd. 10, št. 119.562 iz leta 1916, morejo okrajna glavarstva kmetovalcem, ki so bili po kakem osrednjem vojaškem uradu oproščeni začasno, podeliti oproščenje na nedoločen čas, ako so označeni nesposobne za službo na bojišču ali za črnovojniško službo z orožjem. Za one črnovojne, ki so prebrani a na podlagi dosežanih oproščenj še niso odrinili v službo, je določilo vojno ministrstvo, da se pokličejo k četam svojega okraja, kjer se jim ugotovi stopnja službene zmožnosti. Ko se je le-ta ugotovila, se odslove prebrani zopet domov in okrajno glavarstvo se bode ravnalo pri njih po določilih te ugotovitve.

Deželno mesto za krmila. Pripetila sta se dosedaj dva slučaja, da nakazani otrobi niso prišli v prave roke. V enem slučaju jih je prevzelo županstvo neke druge občine, kateri je železniška postaja po pomoti poslala dotični »aviso«. Zgodilo se je v tem slučaju, da je tudi županstvo prezrlo, da niso bili otrobi njemu nakazani. V drugem

slučaju je prevzela otrobi proti povzetju neka druga stranka. Opozorjamo na oba ta slučaja naša županstva kakor tudi upravo železničnih postaj, da se v prihodnje ne dogajajo več, sicer bi bili prisiljeni, priti z imeni na dan.

— **Prisilna ponudba za nerabljenе brisače in serviete.** C. kr. trgovinsko ministrstvo je v zmislu ministrskega ukaza z dne 13. aprila 1916, drž. zak. št. 100, z razpisom z dne 19. decembra 1916 odredilo prisilno ponudbo za nerabljenе bombazaste brisače in serviete, in sicer za oddeljeno tkano metersko blago kakor za rezano ali robljeno blago, belo, pisano tkano, barvano ali tiskano. Oni, ki imajo manj nego 10 tucatov brisač in serviet, so oproščeni prisilne ponudne dolžnosti. Kdor ima 10 tucatov brisač in serviet skupaj in več, je dolžan do 21. januarja leta 1917 ponuditi svojo celotno posest tega blaga Centrali za bombaž (Baumwollzentrale, Anbotabteilung, Dunaj, I., Maria Theresienstr. 32—34). Od vsake kvalitete ponudnega blaga je hkratu s ponudbo vposlati rekomandirano pri meterskem blagu 15 cm širok odrezek, pri rezanem ali robljenem blagu en kos kot vzorec; navesti je tudi natančno razpoložno množino in kraj shrambe. Ponudniki morajo ob vložitvi ponudbe naznaniti vstavo, številke preje, v koliko so jim znane, širino blaga in dolžino. Ofert iz proste roke, ki so bile doslej stavljene kateremukoli oddelku Centrale za bombaž, ni smatrati za ponudbo v zmislu tega ukaza. Posestniki višje označenega blaga so torej dolžni — brez ozira na prej stavljene ponudbe — vnovič ponuditi blago ponudnemu oddelku Centrale za bombaž ter opremiti ponudbo z vzorci. Kdor ima tako blago v shrambi, je dolžan, prijaviti Centrali za bombaž celo pri njem shranjeno množino ter navesti posestnika, in sicer tudi v primeru, če zaloga ne dosega navedeno najmanjšo množino, in brez ozira na to, kdo je posestnik. Ta prijavna dolžnost velja tudi za spediterje. Kljub prijavi shranitelja je posestnik blaga zavezan, ponuditi blago. Ponudniki naj navedejo za vsako ponudeno blago ceno, po kateri so pripravljeni oddati blago nakupovalnemu oblastvu ne glede na uradno cenitev. Ponudena dolžnost ne zadene onih množin, za katere ima kdo na dan razglasitve tega ukaza uporabno, oziroma podedovalno dovolilo pri Vojni zvezi za bombažasto industrijo, ali za katero se je izstavilo sklepno pismo Centrali za bombaž. Glede blaga, za katero se uveljavlja izjemno dovolilo trgovinskega ministrstva za prosto porabo in prodajo, je treba navesti natančno datum in številko tega dovolila in firmo, kateri se je dalo dovolilo. Tako blago treba naznaniti in je le v tem primeru izvzeto od ponudbene dolžnosti, ako se na nedvoumen način donese dokaz za prosto porabo. Vsaka manipulacija z blagom, za katero se ne more dovrinesti dovolila za prosto porabo, je od dneva razglasitve tega ukaza prepovedana. Do poteka termina za prisilno ponudbo ni dovoljeno tega blaga niti podelovati niti oddajati niti prodajati niti kam drugam ponujati. Potek termina bo Centrala za bombaž vsakemu ponudniku naznanila. Natančnejši podatki o izvedbi ponudnega postopanja so strankam na razpolago pri Centrali za bombaž in pri trgovskih in obrtniških zbornicah. Prestopki tega ukaza, zlasti opustitev ponudbe ali prijave, nepravilne navedbe, zapoznitev ponudbe spadajo pod kazenska določila ukaza z dne 13. aprila 1916, v kolikor ne pridejo strožje kazenske določbe v poštev.

Cenilna vrednost borznih efektov. Izkaz dunajske borzne zbornice o cenilni vrednosti efektov, ki smejo krožiti po avstrijskih borzah, katerega izda zbornica na ministrski ukaz, bode dogotovljen te dni. Ta izkaz se bode dobil edino le pri upravi uradnega kurzne lista dunajske borze, I. Börsegasse 11 in ga je naročiti tam. Velja 50 h, katere je poslati vnaprej; borzna zbornica naročil ne izvršuje. Ponatis v celoti ali deloma ter objava tega izkaza v časnikih ni dovoljena. Tudi se brezplačno izkaz nikomur ne pošilja, tudi naročnikom uradnega kurzne lista ne.

— **Omejitev za vrednostne pošiljke v inozemstvo.** Vsled neke v poslednjem času izdane naredbe finančnega ministrstva se smejo edino z dovoljenjem avstrijske centrale deviz pošiljati v inozemstvo note avstro-ogrske banke, blagajni listi blagajne za vojna posojila kakor tudi čeki in menice, glaseče se na kronsko veljavo. Ako se ti predmeti pošiljajo z vrednostnimi omoti, mora pošiljatelj podati dotično izjavo pri predajnem poštnem uradu in napisati na pošiljko zaznamek »Z dovoljenjem avstrijske centrale deviz z dne...«

Zaznamek okrajšav korespondenčnega pisma, priredil c. kr. profesor Franc Novak, je kljub velikanskim težkočam, katere so povzročili dnevi draginje in pomanjkanja dotiskan. Cena za vsak izvod broširan v platno znaša 3 K. — Delo obsega na 106 straneh veliko izbiro najbolj običajnih krajšav in stenografičnih samoznakov urejenih v alfabetičnem redu in bo teoretično in praktično kar najbolj služila vsem, ki se bavijo s slovenskim tsnopisom; knjižica je izšla v primerni žepni obliki v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani. O veliki potrebi in pomenu te knjižice bomo obširneje spregovorili v posebni oceni.

Prodaja se lepa, moderno zidana 115

hiša.

Več se poižve v Sodni ul. 3. I. n. desno.

Kovaški pomočnik

išče primerne službe.

Naslov: Frece Jakob, Cel vška c. 90. (Spodnja Šiška). 116

P. n.
Naznanjam, da sem svojo delavnico premestil iz Slomškove ulice v Bohoričevo ulico št. 3

kjer bom svojo betonsko obrt nadalje izvrševal, in se tem potom najtopleje priporočam slavnemu občinstvu.
Domenik Battelino.

Išče se boljše

stanovanje

za takoj ali pozneje; obstoji lahko samo iz 2 sob in kuhinje; plača za pol leta naprej. Ponudbe na poštni predal 41.

Krave

mlekarice

se bodo oddajale v soboto dne 20. t. m. ob 11. uri predpoldne na Počivalnikovi pristavi (Trnovo, Ljubljana, Cesta v mestni log št. 15.)

Deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani.

Orehov les v hlokih,
Kostanjev les v polenih in hlokih

2407

kupim

vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni. J. POGAČNIK, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Organist in spreten
pevov dja

prišedši od vojakov (je tudi obrtnik) 109

želi mesta.

Cenjene ponudbe na Ivan Breščak, Littija, Dol.

Milo za pranje

oddaja v zabojih orig. tovar. teža, á ca 60—75 kg, proti predplačilu. Razpošilja tudi v zavojih od 5 kg dalje po poštnem povzetju, tvrdka

Anton Kušlan

Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Zastonj in poštne prosto

dobi vsak na željo moj glavni katalog s ca 4000 slikami ur. srebrnine, zlatnine, godbenih in brivskih predmetov. Solske in koncertne violine po K 12, 13, 16, 18, 22, 30, 40 in više. Dobre harmonike á K 8, 10, 12, 14, 16, 22, 30, 40, 50 in više. Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošiljatev po povzetju ali predplačilu. Razpošiljalnica
JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj
Most (Brux) štev. 1754, Češko.

Meblovana soba

z dvema posteljama in sep. vhodom se takoj odpa. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo tega lista pod »Takoj 114«

Prazne vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma J. KUŠLAN, Kranj, Gorenjsko. — Istotam se kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

suhe gobe.

2383

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino tvrdka JELACIN & Ko. Ljubljana
ljubljska industrija probkovih zamaškov

Izboren nadomestek za pravo jedilno olje

za vsakovrstne salate si vsakateri lahko sam pripravi brez vseh pridatkov in nadaljnjih stroškov, če kupi zavitek

Islandskega Caraghee-mahu,

ki velja za napravo enega litra tacega olja K 1.—, prvovrstni garantirano izbrani za 1 liter olja „ 1.30, 2 litra „ 2.40.

Navodilo za napravo je pridejano vsakemu zavitku.

Ze pripravljen, tekoč nadomestek olja za takojšnjo uporabo velja liter K 2.—; steklenico je treba prnesti seboj. Po pošti se tekoči nadomestek ne razpošilja.

Dobl se pri M. ŠPENKO, prodaja moke in islandskega Caraghee-mahu, v Ljubljani, Kopitarjeva ulica in JURIJ MARENCE, trgovec v Ljubljani, Dolenjska cesta.

Poštne naročila in denarne pošiljke naj se pošiljajo
Ivan Dežman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6. 2980

MILLO

dobivate v specialni trgovini za milo

Milan Hočevan

Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

Podplati se ohranijo, če se na nove ali na malo ponošene čevlje pritrdijo nabitki iz usnja.

Za en par z žeblički cena:

za otroke	za dame in dečke	za gospode
26—35	36—42	40—48
K 1.20	K 1.50	K 1.80

Dobe se na zalogi čevljev »PEKO«
Peter Kozina & Ko., Ljubljana

Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.

KOSTANJEV LES

plačuje vedno najvišje cene in sprejema pismene ponudbe z navedbo množine lesa in cene

JOSIP KRALJ

Ljubljana, Franca Josipa cesta 7.

1 liter izvrstnega nadomestila za olje
si lahko naredi vsak sam iz mojega zelo priporočljivega

Caraghee morskega mahu

1 zavitek garantirano izbranega za 1 Ltr stane K 1.—. Ker mi vsled velikih poštih naročil ni moč vse cenj. odjemalcem točno ustreči, se dovoljujem tem potom vsem cenj. odjemalcem sporočiti, da se dobi moj morski mah

za okolico	Novo mesto	pri g.	A. Oblak	Novo mesto
>	Kranj	>	F. Dolenz	Kranj
>	Tržič	>	L. Lavš	Tržič
>	Jesenice	>	M. Perušek	Jesenice
>	Radovljica	>	F. Perc	Radovljica

za Ljubljano se dobi pri g. Marija Lukanc Kopitarjeva ulica 4. in vseh boljših trgovinah. Poštne naročila najmanj 6 zav. sprejema J. Urek, Ljubljana 5, Mestni trg 13.